

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 418

гр. София, 13.02.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ ГРАЖДАНСКИ, в закрито заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимир Машев

Членове: Златина Рубиева
Петя Алексиева

като разгледа докладваното от Златина Рубиева Въззивно гражданско дело № 20221000502457 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба от ответниците в първоинстанционното производство – Ж. И. С. и М. Е. С. срещу решение № 261978 от 14.06.2022г., постановено по гр.д. № 3644/2019г. по описа на СГС, ГО, 11 състав.

С определение, постановено на 09.01.2023г., настоящият съдебен състав е спрял, на основание чл. 631, ал.1 ГПК, производството по въззивно гражданско дело № 2457/2022г.

На 23.01.2023г. е постановено определение на председателя на VII Състав на Съда на Европейския съюз по дело C-350/22, с което, на основание чл. 100 от Процедурния правилник на съда, е разпоредил заличаване на дело C-350/22 от регистъра на Съда. Повод за постановяване на този акт е станало уведомление от Софийски апелативен съд, че оттегля преюдициалното си запитване, тъй като по въззивно гражданско дело № 865/2022г. е било постановено влязло в сила на 22.12.2022г. определение № 2841 от 10.11.2022г., с което първоинстанционното решение е било обезсилено, а съдебното производство прекратено – поради десезиране на съда, чрез отказ от ищеца от предявените искове.

Поради прекратяване на производството по дело C-350/22 с предмет поставените в преюдициалното запитване въпроси, то пречките за спиране на настоящото въззивно дело са отпаднали, поради което и на основание чл. 230 ГПК производството по въззивно гражданско дело № 2457/2022г. следва да бъде възобновено.

Следва да се посочи, обаче, че поставените в преюдициалното запитване правни проблеми са предмет на множество съдебни дела, образувани в Република България, но спрени до произнасяне на СЕС по дело C-350/22, вкл.

и пред Върховния съд на Република България - напр. с Определение № 50245 от 13.12.2022 г. на ВКС по т. д. № 332/2022 г., I т. о., ТК; Определение № 50244 от 13.12.2022 г. на ВКС по т. д. № 1706/2022 г., I т. о., ТК; Определение № 50699 от 5.10.2022 г. на ВКС по гр. д. № 502/2022 г., III г. о., ГК; Определение № 162 от 22.07.2022 г. на ВКС по т. д. № 1862/2021 г., I т. о., ТК; Определение № 141 от 23.05.2022 г. на ВКС по т. д. № 657/2021 г., II т. о., ТК; Определение № 224 от 7.06.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4745/2021 г., III г. о., ГК; Определение № 174 от 17.06.2022 г. на ВКС по т. д. № 2139/2021 г., II т. о., ТК; Определение № 123 от 23.05.2022 г. на ВКС по т. д. № 1417/2021 г., I т. о., ТК.

Пред настоящия съдебен състав е висящо друго дело по идентичен правен спор, поради което за правилното тълкуване и прилагане на общностното право българският съд се нуждае от задължителните разяснения на СЕС.

Ето защо, се налага настоящият съдебен състав да отправи преюдициално запитване до СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.

Данните по въззивно гражданско дело № 2457/22 са следните:

От ответниците - Ж. И. С. и М. Е. С. е подадена въззивна жалба срещу решение № 261978 от 14.06.2022г., постановено по гр.д. № 3644/2019г. по описа на СГС, ГО, 11 състав, с което са осъдени да заплатят солидарно на „ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ“ АД, ЕИК: 000694749, на основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. с чл. 430, ал.1 и 2 ТЗ, сумата от 87 224,01 швейцарски франка, платими в тази валута или в евро - по курс „купува“ за швейцарския франк към еврото 1,641122 или в лева по курс „купува“ за швейцарския франк към лева 1,194 - главница по вноски с падеж от 10.04.2014 г. и предсрочно изискуеми на 11.03.2019 г. по договор за банков кредит от 29.05.2008г.

Страни по спора:

1. Ищец - „Юробанк България“ АД (с предходно търговско наименование „Юробанк И Еф Джи България“ АД), със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Витоша“, ул. „Околовръстен път“ № 260, представлявано от адв. И. С. от САК, с адрес за призоваване: гр. ***, район ***, бул. „****“ № ***. Ответници - Ж. И. С. и М. Е. С., чрез назначения от съда особен представител адв. Т. В. З., с адрес: гр. ***, бул. „****“ № ***, ет.***, ап.***.

Факти по спора:

2. В исковата молба се твърди, че на 29.05.2008 г. в гр. София между Ж. И. С. и М. Е. С., от една страна като кредитополучатели, и „Юробанк И Еф Джи България“ АД (с настоящо търговско наименование „Юробанк България“ АД), от друга страна като кредитодател, е сключен Договор за кредит за покупка на недвижим имот №НЛ 35278 от 29.05.2008 г., с който банката е поела задължение за предоставяне на кредит на кредитополучателите в размер на равностойността в швейцарски франкове на 121 000 евро, по курс „купува“ за швейцарски франк към евро на банката в

деня на усвояване на кредита – срещу поетото от кредитополучателите насрещно парично задължение за връщане на усвоения кредит, ведно с уговорените възнаградителна лихва, такса за управление, месечни комисионни и административни такси. Насрещната парична престация е следвало да бъде изпълнена на 348 месечни анюитетни вноски

3. Ответниците поддържат, че съгласно клаузата, уговорена в чл. 2, ал. 1 от договора, кредитът в швейцарски франкове с равностойност на 121 000 евро е следвало да се преведе по блокирана сметка, но кредитополучателите не са могли реално и ефективно да се разпореждат с намиращия се в нея авоар, тъй като тя е служила само за служебно превалутиране чрез банковия курс на швейцарския франк към еврото, по неизвестен алгоритъм, още в деня на отпускане на кредита, а следователно – и за целия срок на кредитното правоотношение.

4. Считат, че тези фактически твърдения се установяват от вложеното съдържание в клаузата на чл. 2, ал. 3 от договора, съгласно която усвоеният в „блокираната“ сметка кредит в швейцарски франкове се превалутира служебно от банката в деня на усвояването, като авоарът се превежда по открита в банката сметка в евро.

5. Твърдят, че съгласно постигнатото в чл. 6, ал. 2 от договора съгласие погасяването на кредита трябва да се извърши във валутата, в който той е бил усвоен, а именно в швейцарски франкове.

6. Ответниците поддържат, че макар и предоставен в евро, кредитът е индексирал в швейцарски франкове (при т. нар. в икономическата теория и практика „арбитражна сделка“, с която потребителят бива ощетен – чрез арбитражната сделка се осъществявала прикрита еурова сделка в ущърб на потребителите). С оглед тези уговорки за потребителите са настъпили изключително тежки неблагоприятни последици от прехвърлянето изцяло върху тях на валутния риск от покачването на швейцарския франк спрямо националната валута (лева), независимо че в действителност („реално“) кредитът е предоставен („усвоен“) в евро (при фиксиран курс EUR/BGL), като целта му е била насочена към финансиране на продажната цена (уговорена именно в евро) по договор за покупко-продажба на жилище и извършването на съответни разходи за неговия основен ремонт и обзавеждане, но дължимите и плащани погасителни месечни анюитетни вноски са определяни съобразно действащия курс на швейцарския франк.

7. Ответниците сочат за ноторен факт на радикалното, същественото повишаване през периода на действие на кредитния договор на курса швейцарски франк/евро и лева, вследствие на което постоянно размерът на главницата нараства според курса на франка, въпреки извършените погасявания, когато курсът се е покачвал, ответниците е следвало да придобиват („купуват“) необходимата им валута в швейцарски франкове на значително по-висок размер в националната валута (лева), отколкото в началото на договора, (както бе изяснено, съгласно клаузата, уговорена в чл.

6, ал. 2 от договора, кредитополучателят е поел правно задължение да заплаща дължимите месечни анюитетни вноски в швейцарски франкове). Макар че в 10-годишен период от действието на кредитното правоотношение насрещната парична престация (сборът от главницата и възнаградителната лихва, включени в структурата на анюитетните вноски), преизчислена от швейцарски франкове в евро/лева да е нараснала многократно над усвоения кредит, което е довело до изключително затруднение, кредитополучателят е изпълнявал своите парични задължения (той не е преустановил заплащането на уговорените анюитетни вноски, за да не изпадне в забава и банката да не превърне с едностранно волеизявление разсрочената главница в предсрочно (незабавно) изискуема).

8. Ответниците поддържат, че клаузите, предвиждащи само „документално“ остойностяване в швейцарски франк на предоставения в евро кредит, представлявали пряка уговорка във вреда на потребителя, тъй като те възлагат върху по-слабата страна единствено неизгодните за нея икономически последици от повишаване на валутния курс швейцарски франк/лева и прехвърлят върху нетърговеца риска от колебанията на валутния пазар.

9. Ответниците сочат, че, поради обстоятелството, че банката е установила в договора тези клаузи, тя е действала недобросъвестно – не е уведомила потребителя на кредити в швейцарски франкове относно валутния риск, като това обстоятелство е довело до изцяло прехвърляне на риска върху тях. Твърдят, че житейски нелогично, а следователно, правно необосновано е да се приеме, че потребителят на кредитни услуги би сключил договор за банков кредит за закупуване на жилище в България в швейцарски франкове и да се съгласи за неговото превалутиране в евро, но да погасява кредита отново в швейцарски франкове при курс, определен от самата банка.

10. Ответниците поддържат, че уговорката за усвояване на кредита в чуждестранна валута (швейцарски франкове) в „блокирана сметка“ противоречи на нормативното изискване, регламентирано в чл. 147, ал. 1 ЗЗП, в който е транспониран чл. 5 от Директива 93/13/ЕИО относно неравноправните клаузи в потребителските договори, а именно те да бъдат съставени по ясен и разбираем за средния потребител на кредитни услуги начин, още повече че кредитополучателят получава своите доходи в национална валута, а уговорената продажна цена, която ще се финансира със заетия финансов ресурс, е в евро (резервната валута по чл. 29 ЗБНБ).

11. От друга страна, считат, че при усвояване на кредита в швейцарски франкове по „блокирана сметка“ на практика (в действителност) банката е предоставила кредит в евро, а не в швейцарски франкове. Но без да може потребителят реално да се разпорежда с авоара по отпуснатия кредит в швейцарски франкове, изключително увреждащо за кредитополучателите представлява изцяло поемането на разликата в стойността на швейцарските франкове, които биха могли да се закупят за съответстващата им сума в евро

през различни времеви периоди на действие на кредитния договор, доколкото нестабилността на финансовия пазар не може да се влияе от поведението на потребителя (той не следва изключително да понася отговорността за тази нестабилност).

12. При така изложените правни доводи ответниците достигат до извода, че клаузата, уговорена в чл. 1, ал. 1 (в частта „кредитен лимит в швейцарски франкове, в размер на равностойността в швейцарски франкове на 121 000 евро по курс „купува“ за швейцарски франк за евро“) представлява пряка уговорка във вреда на потребителя, тъй като при тази неиндивидуално уговорена клауза (едностранно установена от кредитодателя) банката изцяло възлага върху по-слабо информираната страна неблагоприятните икономически последици от повишаване на валутния курс швейцарски франк/евро, респ. лева и прехвърля върху нетърговеца риска от колебанията на валутния пазар, което поставя потребителя в изключително неравностойно положение – тази клауза е нищожна поради нейната неравноправност.

13. От приетата от първоинстанционния съд съдебно-счетоводна експертиза се установява, че усвояването на отпуснатия кредит в размер на 198 740 CHF е отразено като постъпление на 12.06.2008 г. по блокирана сметка на кредитополучателя, след което на същия ден е прехвърлена след превалутиране в 121 100 евро чрез сделка тип „арбитраж“ по неговата еврова сметка.

14. За да бъде заверена евровата сметка на кредитополучателя, е извършено превалутиране от CHF/EUR при кръстосан курс (крос курс) на банката CHF/EUR 1,641122 към датата на усвояването на кредита 12.06.2008 г., като следствие на това превалутиране банката би могла да е отчела положителна курсова разлика в лева без за тази сума да е била извършена банкова транзакция под формата на превод (този факт ще бъде изследван допълнително в главното производство; по други съдебни дела, които настоящият съд е разглеждал, е било установено, че такава положителна курсова разлика е квалифицирана като счетоводен финансов приход и е отчетена по кредита на сметка 7241 „Приходи от валутни операции в съответствие с приложимия Международен счетоводен стандарт 21 Ефекти от промени в обменните курсове“).

Следователно, ако този факт бъде установен в процеса на доказване в главното производство, би могло да се достигне до следното правно съждение: в действителност след превалутирането на усвоения кредит в размер на сумата 198 740 CHF банката би получила значителен приход, представляващ неугворена облага по договора за банков кредит.

Приложимо национално право:

15. Граждански процесуален кодекс:

16. „Чл. 7. (3) Съдът служебно следи за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. Той осигурява възможност на страните да изразят становище по тези въпроси“.

17. Закон за защита на потребителите:

18. „Чл. 143. (1) Неравноправна клауза в договор, сключван с потребител, е уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя.

(2) Неравноправна е клаузата, която:

т. 3 поставя изпълнението на задълженията на търговеца или доставчика в зависимост от условие, чието изпълнение зависи единствено от неговата воля;

т. 11 позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно условията на договора въз основа на непредвидено в него основание;

т. 12. позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно без основание характеристиките на стоката или услугата“;

19. Национална съдебна практика:

20. Решение № 60108/28.01.2022 г. на ВКС по т. д. № 1159/2020 г., II т. о., ТК - „Тълкувайки разпоредбите на чл. 143 от ЗЗП, чл. 145, ал. 2 от ЗЗП, и позовавайки се на т. 1 от решение на Съда на ЕС по дело C-186/16 и т. 1 от диспозитива на определението по дело C-119/17, [въззивният съд] е достигнал до извод, че атакуваните от ответниците клаузи не са формулирани ясно и недвусмислено, тъй като договорът не съдържа ясни правила за превалутиране на средствата по кредита от евро в швейцарски франк и обратно както при усвояването на кредита, така и при погасяването му. [Върховният касационен съд счита, че] в хипотеза на банков кредит, по който цялата сума фактически е предоставена на разположение на кредитополучателя в резервната валута на страната /евро/, а не в чуждестранната валута /швейцарски франкове/, уговорена в кредитния договор, кредитът е остойностен в чуждестранна валута и задължението за погасяване е посочено в договора в същата чуждестранна валута, договорът не се счита сключен в резервната валута на страната /евро/ и връщането на кредита се дължи в чуждестранната валута /швейцарски франкове/. Процесният договор за кредит е сключен в швейцарски франкове при очевидна необходимост за ответниците от паричен ресурс в евро /с оглед целта на договора за кредит/, при клауза в договора, възпрепятстваща реалното предоставяне на паричния ресурс в швейцарски франкове /сметката в швейцарски франкове е блокирана/, респективно договорът е сключен в посочената валута, само поради по-ниския лихвен процент на кредита в швейцарски франкове“.

21. По същество в същия смисъл е константната практика на българския Върховен касационен съд – напр. Решение № 60079/19.01.2022 г. на ВКС по т. д. № 105/2020 г., I т. о., ТК; Решение № 295/22.02.2019 г. по т. д. № 3539/2015 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 384/29.03.2019 г. по т. д. № 2520/2016 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 294/27.03.2019 г. по т. д. №

1599/2017 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 314/29.07.2019 г. по т. д. № 1766/2016 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 67/12.09.2019 г. по т. д. № 1392/2018 г. на ВКС, ТК; Решение № 155/24.01.2020 г. по т. д. № 2561/2018 г. на ВКС, ТК, II т. о.

22. Връзка с правото на Европейския съюз. Позиция на съда по зададените преюдициални въпроси:

23. Съгласно нормативната цел на Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори (за краткост, наричана в настоящото изложение, Директивата) е необходимо да се сближат законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно неравноправните клаузи в договори, сключвани между продавач или доставчик и потребител, като не се допуска национална правна уредба, съгласно която съответна неугговорена индивидуално договорна клауза да противоречи на принципа на добросъвестността (разбирана като мярката на честно, почтено поведение на всеки участник в гражданския оборот при сключване и изпълнение на сделки за потребление), респ. когато тя създава в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора – арг. чл. 1, § 1 и чл. 3, § 1 от Директивата.

24. Именно при така уредената генерална (обща) клауза за неравноправност на уговорките в потребителските договори, вкл. и за потребителския кредит в Приложението към чл. 3, § 3 от Директивата са изведени отделни примери за неравноправност на клаузи – напр. т. 1, б. „в“, (когато потребителят поеме договорно задължение, съгласно което изпълнението на предоставените услуги от страна на продавача или доставчика зависи единствено от тяхната собствена воля).

25. Настоящата съдебна инстанция има съмнение при тълкуването както на общностното право, така и на действителната воля на страните по процесното кредитно правоотношение дали клаузата, уговорена в чл. 2, ал. 1 от процесния договор за банков кредит – в частта: „Разрешеният кредит се усвоява по блокирана сметка в швейцарски франкове...“, във вр. с чл. 2, ал. 3 от договора: „Усвоеният кредит в швейцарски франкове по сметката по ал. 1 се превалутира служебно от банката в евро...“, отговаря на нормативните изисквания и цели, установени в Директивата, т. е. дали тази уговорка е нищожна поради нейната неравноправност съобразно генералната клауза, регламентирана в чл. 3, § 1 от Директивата, респ. дали може да бъде подведена и под дефиницията, дадена в т. 1, б. „в“ от Приложението към чл. 3, § 3 от Директивата.

26. Наистина, съгласно основния принцип на частното договорно право – свободата на договарянето и автономията на волята, страните свободно определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на повелителните норми на закона и на добрите нрави, като те трябва точно и добросъвестно да изпълняват породените от този действителен юридически

факт правни задължения.

27. Безспорно е, че страните по породено кредитно правоотношение между търговец и потребител на кредитни услуги могат да уговорят в договора за банков кредит предметът на заемния финансов ресурс да бъде не в национална, а в чужда валута, като кредитополучателят поеме правно задължение да върне кредита, като заплати и уговорената възнаградителна лихва, такси, комисионни и пр. насрещни парични задължения - в съответната чужда валута.

28. В този смисъл, клауза в договор за потребителски кредит, съгласно която заемният финансов ресурс се предоставя и връща в чуждестранна валута, не би била неравноправна, в случай че е изразена по ясен и разбираем начин (т. 40 по Решение на СЕС по дело C-186/16).

29. От друга страна, в т. 57 и т. 58 от Решение на СЕС по дело C-26/13 е прието, че доколкото изключването на преценката за неравноправния характер на дадена клауза е ограничено до съответствието между цената и възнаграждението, от една страна, и доставените стоки или предоставените услуги, от друга, изключването на контрола върху договорните клаузи - относно тяхната неравноправност, не се прилага, когато се спори по несъответствие между курс „продава“ на чуждестранната валута, който трябва да се използва съгласно посочената клауза при изчисляването на погасителните вноски, и курс „купува“ на същата валута, който трябва да се използва съгласно други клаузи от договора за кредит при изчисляването на размера на отпуснатия кредит и в частност това изключване не се прилага по отношение на клаузи, които с оглед изчисляването на погасителните вноски определят единствено курса, по който се конвертира чуждестранната валута, в която е изразен договорът за кредит, без при това изчисляване кредитодателят да предоставя каквато и да било обменна услуга, и поради това не предполагат каквото и да било „възнаграждение“, а следователно и наличието на неравноправен характер на съответствието на това възнаграждение като насрещна престация за извършена от кредитодателя услуга не подлежи на преценка съгласно член 4, § 2 от Директива 93/13.

30. Но възниква съмнение за неравноправност на уговорка в договор за потребителски кредит, съгласно която банката в действителност (реално) не предоставя кредита в чужда валута, а в национална, респ. в резервната на националната чужда валута, но изисква от кредитополучателя да връща предоставения кредит, ведно с уговорените „граждански плодове“ (възнаградителна лихва, такси, комисионни и пр.) в чужда валута, като по този начин би се достигнало както до прехвърляне в тежест на потребителя на валутния риск при съществена, радикална промяна в курсовите разлики, така и до неугворена в полза на кредитната институция облага – вследствие на превалутирането при отпускане на кредита банката да отчете положителна курсова разлика, като за тази сума не се извършва банкова транзакция под формата на превод, а тя представлява счетоводен финансов приход и е

отчетена по кредита на сметка 7241 „Приходи от валутни операции“.

31. Такава клауза би създала единствено привидност, че кредитът е уговорен и усвоен в чужда валута (само „виртуална“), което би поставило потребителя на кредитни услуги в изключително икономически неблагоприятно положение и би претърпял значителни вредни последици, които обстойно ще бъдат разгледани в следващото изложение.

32. По същество страните са се съгласили, че кредитът ще бъде отпуснат в резервната на националната валута (евро), тъй като както размерът на кредита е уговорен в евро (в размер на 121 000 евро, „превалутирани“ в швейцарски франкове), така и той ще бъде усвоен в евро.

33. Тези факти се установяват както от оспорените клаузи, така и от приетата от СГС като компетентно изготвена и неоспорена от страните ССЕ - изяснява се, че банката е предоставила кредитните средства в размер на 198 740 CHF по валутна сметка, която е блокирана, поради което кредитополучателят не е могъл да извършва разпоредителни операции. Следователно, за да бъде реално достъпен този авоар от длъжника, съгласно чл. 2, ал. 3 от този договор кредитът се превалутира служебно от банката в евро по търговски курс „купува“ швейцарски франк/евро на банката в деня на усвояването, като се превежда по открита в банката сметка на кредитополучателя в евро.

34. В този смисъл, съществува обосновано съмнение, че по този начин банката е прехвърлила изцяло финансовия риск при неблагоприятна промяна в курсовата разлика швейцарски франк/евро/лева и е обезпечила за себе си допълнителна (неуговорена) облага, поради което тези клаузи биха били неравноправни - усвояването на действително уговорения в евро кредит е поставено изключително в зависимост от волята на банката: да завери „блокираната“ сметка в швейцарски франкове, а впоследствие служебно (с получаване на неуговорена облага), т.е. едностранно, по нейна воля да превалутира кредита в евро по разплащателната сметка на кредитополучателя, от която (едва тогава) той би могъл да се разпорежда с този авоар.

35. Тези уговорки биха противоречали на принципа на добросъвестността и биха поставили кредитополучателя в крайно неблагоприятно икономическо положение - да поеме изцяло финансовия риск при курсовите разлики без да е налице информирано съгласие от него, респ. да заплаща допълнителна облага на банката, която не е била уговорена конкретно (да заплаща „цената“ на превалутирането при усвояването на кредита – при служебното превалутиране от банката на отпуснатия в „блокираната“ сметка кредит в швейцарски франкове в евро).

36. Настоящият съдебен състав намира, че в случая производството следва да бъде спряно на основание чл. 631, ал. 1 ГПК, поради отправянето на преюдициално запитване.

Така мотивиран, Софийският апелативен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ВЪЗОБНОВЯВА, на основание чл. 230 ГПК, въззивно гражданско дело № 2457/22.

ОТПРАВЯ преюдициално запитване от СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД до СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ по следните два въпроса:

1) Съответства ли на нормативните изисквания, уредени в чл. 3, § 1 и т. 1, б. „в“ от Приложението към чл. 3, § 3 на Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори, национална правна уредба, позволяваща клауза в договор за банков кредит, съгласно която разрешеният кредит се усвоява по блокирана сметка в чужда валута, но кредитополучателят не може ефективно, реално да се разпорежда с авоара в чужда валута по блокираната сметка, а тази сума служебно се превалутира от банката в националната или резервната валута, вследствие на което, от една страна, би се прехвърлил изцяло в тежест на потребителя валутният риск при съществена, радикална промяна в курсовите разлики, а от друга, кредитната институция би получила за сметка на потребителя неугворена облага?

2) При положителен отговор на първия въпрос дали националната юрисдикция може да приеме, че кредитът в действителност е уговорен в националната или резервната валута, в случай че установи, че само привидно кредитът е уговорен и усвоен в чужда валута – чрез заверяване на „блокирана“ валутна сметка на кредитополучателя, вследствие на което банката служебно превалутира тази сума в националната или резервната валута.

СПИРА производството по въззивно гражданско дело № 2457/2022 г. по описа на САС, I ГО, 8 състав.

ДА СЕ ИЗПРАТИ настоящото Определение на Секретариата на Съда на европейския съюз на електронен адрес: ECJ-Registry@curia.europa.eu и по факс на №: +352 433766.

ПРЕПИС от настоящото Определение, ведно с препис от исковата молба, Договора за кредит за покупка на недвижим имот № HL 35278 от 29.05.2008 г. и заключението на съдебно-счетоводната експертиза да се изпратят с препоръчано писмо до Секретариата на Съда на Европейския съюз на следния адрес: Rue du Fort Niedergrünwald, L-2925 Luxembourg, LUXEMBOURG.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕПИС от настоящото Определение да се връчи на страните – за сведение, както и да се изпрати на председателите на ТК и ГК при ВКС на Република България!

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____